II

(Besluiten waarvan de publikatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

RAAD

BESCHIKKING VAN DE RAAD

van 20 mei 1975

betreffende de sanering van de toestand bij de spoorwegondernemingen en de harmonisatie van de voorschriften voor de financiële betrekkingen tussen deze ondernemingen en de Staten

(75/327/EEG)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 75,

Gelet op Beschikking nr. 65/271/EEG van de Raad van 13 mei 1965 met betrekking tot de harmonisatie van bepaalde voorschriften die van invloed zijn op de mededinging in het vervoer per spoor, over de weg en over de binnenwateren [1], inzonderheid op artikel 8,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europese Parlement [2],

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité [3],

Overwegende dat de opheffing van de dispariteiten die de mededingingsvoorwaarden in het vervoer wezenlijk kunnen vervalsen, een van de doeleinden van het gemeenschappelijk vervoerbeleid moet vormen;

Overwegende dat de spoorwegen in Europa in het algemeen, maar vooral in hun hoedanigheid van overheidsbedrijf, een belangrijke rol spelen in het vervoerwezen; dat zij relatief weinig milieuhinder veroorzaken en ruimte en energie besparen; dat zij voor vele verstaken dikwijls het meest geëigende vervoermiddel zijn en daarom uit economisch en sociaal-politiek oogpunt in de meeste Europese landen onvervangbaar zijn;

Overwegende dat in dit verband een harmonisatie van de voorschriften voor de, voornamelijk financiële, betrekkingen tussen de spoorwegondernemingen en de Staten noodzakelijk is ;

Overwegende dat de Raad richtsnoeren voor de regeling van de financiële betrekkingen tussen de nationale spoorwegondernemingen en de Lid-Staten heeft vastgesteld in zijn resolutie van 27 juni 1974 inzake het voorstel voor een beschikking van de Raad betreffende artikel 8 van de beschikking van de Raad van 13 mei 1965 [4];

Overwegende dat de geleidelijke sanering van de financiële situatie van de spoorwegondernemingen de toestand op de vervoermarkt aanzienlijk kan verbeteren; dat deze sanering inhoudt dat deze ondernemingen in staat worden gesteld hun bedrijfsresultaten te verbeteren met het oog op het bereiken van financieel evenwicht; dat zij dit evenwicht slechts kunnen bereiken door een versterking van hun financiële autonomie en hun commerciële verantwoordelijkheid voor zover zulks verenigbaar is met de rol die zij in het algemeen belang vervullen ;

---

(1) PB nr. 88 van 24. 5. 1965, blz. 1500/65.
(2) PB nr. C 70 van 1. 7. 1972, blz. 16.
(3) PB nr. C 89 van 23. 8. 1972, blz. 1.
(4) PB nr. C 111 van 23. 9. 1974, blz. 1.

Overwegende dat het bedrag van de financiële bijdrage van de zijde van de overheid echter in verhouding moet staan tot de door de spoorwegen verleende diensten en hun betekenis ; dat de doorzichtigheid van het gebruik van overheidsmiddelen en van de dienstverlening door de spoorwegen ertoe moet leiden dat politieke maatregelen op het terrein van het commerciële beheer der spoorwegen die sociaaleconomisch niet gerechtvaardigd zijn, zoveel mogelijk worden vermeden ;

Overwegende dat daartoe het beginsel van een verdeling der verantwoordelijkheden tussen de onderneming en de Staat dient te worden gehuldigd; dat de respectieve bevoegdheden die uit deze verdeling van verantwoordelijkheden voortvloeien, duidelijk dienen te worden vastgesteld;

Overwegende dat derhalve moet worden bepaald dat, in het kader van een overlegprocedure, programma's voor de werkzaamheden van de spoorwegen worden opgesteld; dat de Staat bepaalde financiële maatregelen ten behoeve van de spoorwegonderneming kan treffen;

Overwegende dat ten aanzien van de financiën en de boekhouding van de spoorwegondernemingen voorschriften opgesteld dienen te worden die voor zover mogelijk uitgaan van de beginselen die van toepassing zijn op industriële en commerciële ondernemingen; dat de nodige maatregelen moeten worden getroffen om de boekhoudingen en jaarrekeningen van alle spoorwegondernemingen onderling vergelijkbaar te maken; dat eveneens uniforme beginselen moeten worden vastgesteld voor de kostenberekening; dat een betere presentatie van de boekhoudkundige documenten eveneens de verantwoordelijkheid en de autonomie van de met het beheer van deze ondernemingen belaste diensten zal vergroten;

Overwegende dat de autonome bedrijfsvoering van de spoorwegondernemingen moet inhouden dat zij, in het kader van het algemene prijsbeleid en met inachtneming van de nationale en communautaire regelingen op het gebied van prijzen en vervoervoorwaarden, hun prijzen vaststellen met als doel zo gunstig mogelijke financiële resultaten te boeken en met het oog op het bereiken van financieel evenwicht;

Overwegende dat een verbetering van de samenwerking van de spoorwegondernemingen ertoe zou bijdragen dat deze ondernemingen zo gunstig mogelijke financiële resultaten boeken; dat de Lid-Staten er derhalve, in samenwerking met de Commissie, naar moeten streven deze samenwerking te bevorderen;

Overwegende dat overgangsmaatregelen moeten worden getroffen tot de spoorwegondernemingen in staat zijn financieel evenwicht te bereiken; dat de datum waarop dit evenwicht moet zijn bereikt, op een later tijdstip zal worden vastgesteld in het licht van de opgedane ervaring en met inachtneming van de bijzondere omstandigheden in iedere Lid-Staat voor wat betreft de rol en het belang van de spoorwegen; dat het dienstig is tegelijkertijd te voorzien in de noodzakelijke aanpassingen van Verordening (EEG) nr. 1191/69 van de Raad van 26 juni 1969 betreffende het optreden van de Lid-Staten ten aanzien van met het begrip openbare dienst verbonden verplichtingen op het gebied van het vervoer per spoor, over de weg en over de binnenwateren [1] en van Verordening (EEG) nr. 1107/70 van de Raad van 4 juni 1970 betreffende de steunmaatregelen op het gebied van het vervoer per spoor, over de weg en over de binnenwateren [2], het verband tussen de vervoersector en de andere economische en sociale sectoren in aanmerking nemend;

Overwegende dat het derhalve noodzakelijk is dat de Commissie en de Raad alle dienstige inlichtingen ontvangen over de financiële ontwikkeling van de spoorwegondernemingen,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING VASTGESTELD:

Artikel 1

1. De Lid-Staten treffen de nodige maatregelen om deze beschikking toe te passen op de volgende spoorwegondernemingen:

— Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (N.M.B.S.)/Société Nationale des Chemins de Fer Belges (SNCB),

— De danske Statsbaner (DSB),

— Deutsche Bundesbahn (DB),

— Société Nationale des Chemins de Fer Français (SNCF),

— Coras Iompair Eireann (CIE),

— Azienda Autonoma delle Ferrovie dello Stato (FS),

— Société Nationale des Chemins de Fer Luxembourgeois (CFL),

— Naamloze Vennootschap Nederlandse Spoorwegen (N.S.),

— British Railways Board (BRB),

— Northern Ireland Railways Company Ltd (NIR).

2. Wat de Société Nationale des Chemins de Fer Luxembourgeois (CFL) betreft, gaan België en Frankrijk met Luxemburg over tot de nodige wijzigingen in de organieke teksten om de toepassing van deze beschikking mogelijk te maken.

---

(1) PB nr. L 156, van 28. 6. 1969, blz. 1.
(2) PB nr. L 130, van 15. 6. 1970, blz. 1.

Artikel 2

1. In het kader van de door de Staat vastgelegde algemeen-politieke beleidslijnen alsmede van de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen waarmede zij is belast, beschikt de spoorwegonderneming over een toereikende autonomie op het gebied van bedrijfsleiding, bedrijfsvoering en administratie, en van interne administratieve, economische en boekhoudkundige controle, opdat zij haar financieel evenwicht kan bereiken met name gelet op de toepassing van Verordening (EEG) nr. 1191/69, Verordening (EEG) nr. 1192/69 van de Raad van 26 juni 1969 betreffende de gemeenschappelijke regels voor de normalisatie van de rekeningstelsels van de spoorwegondernemingen (1), en Verordeningen (EEG) nr. 1107/70.

Deze autonomie van de onderneming houdt in ieder geval in dat haar vermogen, haar begroting en haar boekhouding zijn gescheiden van die van de Staat.

2. De spoorwegonderneming dient volgens economische beginselen te worden beheerd. Dat geldt ook voor de openbare dienstverplichtingen, met name om tegen zo laag mogelijke kosten, de kwaliteit van de gevraagde dienst in aanmerking genomen, doelmatige en geschikte prestaties te leveren.

Artikel 3

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2 is de spoorwegonderneming met name belast met:

— het voorstellen van haar activiteitenprogramma's, eventueel in de vorm van meerjarenprogramma's, met inbegrip van investerings- en financieringsplannen, zulks in het kader van de door de Staat vastgelegde algemeen-politieke beleidslijnen en met inachtneming van de nationale plannen op het gebied van het vervoer, met name wat de infrastructuur betreft;

— de uitvoering voor zover haar betreft, van de activiteitenprogramma's die overeenkomstig artikel 4 zijn vastgesteld;

— het opstellen van haar begroting en haar jaarrekening met inachtneming van artikel 4, lid 3.

Artikel 4

1. Het door de onderneming overeenkomstig artikel 3 voorgestelde activiteitenprogramma wordt vastgesteld volgens een procedure die is bepaald door de Staat en berust op overleg tussen Staat en onderneming. Dit programma moet worden opgezet met het oog op het bereiken van financieel evenwicht van de onderneming en de verwezenlijking van de andere doelstellingen van technisch, commercieel en financieel beheer; voorts moeten in dit programma de middelen om deze doelstellingen te verwezenlijken worden bepaald. De Staat volgt de uitvoering van dit programma.

Indien de ontwikkeling van de economische omstandigheden de uitvoering van het programma in gevaar brengt of indien door een onvoorziene gebeurtenis of een Regeringsbesluit een wezenlijk onderdeel ervan op losse schroeven komt te staan, worden de doelstellingen en de middelen om deze te bereiken volgens een zelfde procedure door de Staat en de spoorwegonderneming opnieuw bezien.

2. De Staat bepaalt, volgens de bepalingen en binnen de grenzen als vastgesteld in de Verordeningen (EEG) nr. 1191/69 en (EEG) nr. 1107/70, aan welke openbare dienstverplichtingen de spoorwegonderneming moet voldoen.

3. Met inachtneming van artikel 8 bepaalt de Staat de presentatie van de begroting en de jaarrekening van de spoorwegonderneming en stelt hij vast op welke wijze en onder welke voorwaarden deze worden goedgekeurd.

Artikel 5

1. Bij de vaststelling van het activiteitenprogramma van de onderneming, overeenkomstig de procedure bedoeld in de artikelen 3 en 4, bepalen de Staat en de spoorwegonderneming:

— de wijze waarop de aflossing, consolidatie of conversie van vroeger gesloten leningen zullen geschieden,

— in welke mate de investeringen kunnen worden gefinancierd door zelffinanciering, leningen en rechtstreekse financiële bijdragen van de Staat.

De Staat kan bepalen tot welk bedrag en onder welke voorwaarden de onderneming gemachtigd is leningen aan te gaan.

Ter verwezenlijking van de bovengenoemde verrichtingen kan de Staat aan de spoorwegonderneming het volgende toekennen:

a) een Staatsgarantie voor de door de spoorwegonderneming uitgeschreven leningen, waarvoor al dan niet een vergoeding wordt betaald,

b) leningen, met of zonder interest,

c) rechtstreekse financiële bijdragen.

2. De Staat kan aan de spoorwegonderneming voldoende eigen middelen toewijzen in verhouding tot de taken, de omvang en de financiële behoeften van de onderneming. De middelen moeten echter zijn bestemd voor vergroting van het vermogen van de onderneming en mogen geen evenwichtssubsidie zijn.

(1) PB nr. L 156 van 28. 6. 1969, blz. 8.

Artikel 6

De Staat kan de voorwaarden vaststellen voor transacties van de spoorwegonderneming inzake roerende en onroerende goederen welke strekken tot een optimaal gebruik van haar vermogen dan wel de vervreemding van die gedeelten van dit vermogen die niet meer noodzakelijk zijn voor de spoorwegexploitatie.

Artikel 7

In afwachting van de tenuitvoerlegging van de in artikel 8, lid 2, bedoelde maatregelen stelt de Staat, voor zover mogelijk uitgaande van de beginselen die gelden voor industriële en commerciële ondernemingen, de voorschriften vast die de spoorwegonderneming in acht moet nemen ten aanzien van:

— de afschrijving en de voorzieningen voor de waardevermindering van activa,

— de reserves.

Gelet op het bepaalde in artikel 13, stelt de Raad de voorschriften vast die van toepassing zijn op de spoorwegonderneming ten aanzien van:

— de verdeling van eventuele winsten en in voorkomend geval, elke andere vorm van beloning van de factor kapitaal,

— de dekking van de tekorten.

Artikel 8

1. De boekhouding, de begroting en de jaarrekening van de spoorwegonderneming zijn gescheiden van die van de Staat.

2. Vóór 1 januari 1978 treft de Raad op voorstel van de Commissie de noodzakelijke maatregelen om de boekhoudingen en de jaarrekeningen van alle spoorwegondernemingen onderling vergelijkbaar te maken en bepaalt hij uniforme beginselen voor de kostenberekening.

3. Tot de in lid 2 bedoelde communautaire maatregelen zijn aangenomen, moeten uit de boekhouding, de begroting en de jaarrekening van de spoorwegonderneming ten minste afzonderlijk kunnen worden afgelezen:

a) de ontvangsten en uitgaven met betrekking tot de exploitatie van de vervoerdiensten en elk van de andere activiteiten die de onderneming verricht of waaraan zij deelneemt;

b) de ontvangsten met betrekking tot de volgende vervoersectoren, waarbij de activiteiten die krachtens de openbare dienstverplichtingen plaatsvinden, duidelijk moeten worden onderscheiden:

i) het reizigersvervoer:

— per spoor (zo mogelijk onderverdeeld in lange en korte afstand of in sneltrein en exprestrein enerzijds en andere spoorwegdiensten anderzijds),

— over de weg,

— door andere takken van vervoer;

ii) het goederenvervoer:

— gesloten treinen en wagenladingen,

— stukgoederenvervoer,

— over de weg.

4. De spoorwegonderneming moet aan de Staat de noodzakelijke gegevens verstrekken om de financiële resultaten van elk van de in lid 3, sub b), bedoelde categorieën activiteiten gedetailleerd te kunnen beoordelen.

5. De in artikel 10 van Verordening (EEG) nr. 1192/69 genoemde tabel moet aan de jaarrekening worden gehecht; in deze tabel worden bovendien alle andere eventuele financiële bijdragen en compensaties vermeld die elk jaar aan de spoorwegonderneming worden verleend.

Artikel 9

1. In het kader van de algemene prijspolitiek en met inachtneming van de nationale en communautaire regelingen voor prijzen en vervoervoorwaarden, stelt de spoorwegonderneming haar prijzen vast met als doel zo gunstig mogelijke financiële resultaten te boeken en met het oog op het bereiken van financieel evenwicht.

2. Voor de tariefverplichtingen, die aan de spoorwegonderneming zijn opgelegd en niet zijn bedoeld in Verordening (EEG) nr. 1191/69, kunnen compensaties worden verleend overeenkomstig artikel 3, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 1107/70. De Raad zal, op een door de Commissie vóór 1 januari 1978 in te dienen voorstel, de bepalingen voor het verlenen van deze compensaties harmoniseren.

Artikel 10

De spoorwegonderneming concentreert in hoofdzaak haar activiteiten op terreinen die zich speciaal voor deze tak van vervoer lenen.

Gezien de publiekrechtelijke taak van de onderneming kan de Staat de onderneming volgens door hem vastgestelde voorwaarden evenwel machtigen:

— rechtstreeks of zijdelings deel te nemen aan verrichtingen of in ondernemingen die buiten haar gebruikelijke werkterrein vallen dan wel zelf dergelijke activiteiten uit te oefenen,

— gebruik te maken van een andere vervoertechniek.

Artikel 11

1. De Lid-Staten gaan, in samenwerking met de Commissie, na welke maatregelen de samenwerking tussen de spoorwegondernemingen kunnen bevorderen.

2. Vóór 1 januari 1979 legt de Commissie aan de Raad een verslag voor over de doelstellingen op lange termijn en de maatregelen die getroffen moeten worden om gedeeltelijke of gehele integratie van de spoorwegondernemingen op Gemeenschapsniveau te bevorderen.

Artikel 12

De Staat bepaalt volgens welke procedures de leden van de bestuursorganen der spoorwegonderneming worden benoemd.

Artikel 13

De Staat stelt, in samenwerking met de spoorwegonderneming, een financieringsprogramma op om te komen tot financieel evenwicht van de onderneming.

In het kader van dit programma kan de Staat aan de spoorwegonderneming evenwichtssubsidies verlenen, die duidelijk onderscheiden moeten worden van:

— de compensaties die kunnen worden toegekend uit hoofde van de categorieën openbare dienstverplichtingen als bedoeld in artikel 2 van Verordening (EEG) nr. 1191/69 of van de categorieën normalisatie van de rekeningstelsels als bedoeld in artikel 4, lid 1 en 4, van Verordening (EEG) nr. 1192/69;

— de steun die kan worden toegekend uit hoofde van de categorieën steun als bedoeld in artikel 3 van Verordening (EEG) nr. 1107/70 en in artikel 9, lid 2, van deze beschikking;

— de financiële interventies als bedoeld in artikel 5, lid 1, van deze beschikking.

Artikel 14

1. Om de twee jaar legt de Commissie aan de Raad een verslag voor inzake de toepassing door de Staten van deze beschikking, alsmede van de Verordeningen (EEG) nr. 1191/69, (EEG) nr. 1192/69 en (EEG) nr. 1107/70.

Uit dit verslag moet met name blijken welke resultaten zijn geboekt ten aanzien van de ontwikkeling van de financiële situatie van de spoorwegondernemingen.

2. Met het oog op de opstelling van het in lid 1 genoemde verslag verstrekken de Lid-Staten de Commissie tijdig de vereiste gegevens en met name de in artikel 4 en 13 bedoelde programma's alsmede de eventuele belangrijke wijzigingen die hierin worden aangebracht.

Artikel 15

1. Vóór 1 januari 1980 dient de Commissie, met inachtneming van de bijzondere omstandigheden in elke Lid-Staat ten aanzien van de rol en de betekenis van de spoorwegen, bij de Raad de voorstellen in die zij nodig acht om vast te stellen binnen welke termijn en onder welke voorwaarden het financiële evenwicht van de spoorwegondernemingen moet zijn verwezenlijkt.

2. Tegelijkertijd dient de Commissie bij de Raad voorstellen in betreffende met name de aanpassing van de Verordeningen (EEG) nr. 1191/69 en (EEG) nr. 1107/70 ten einde, in het kader van het verband tussen het vervoer en de overige economische en sociale sectoren, rekening te houden met de aan het begrip openbare dienst verbonden verplichte dienstverrichtingen die aan de spoorwegen kunnen worden opgelegd.

Artikel 16

1. De Lid-Staten stellen zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk op 1 januari 1977, na overleg met de Commissie, de wettelijke en bestuursrechtelijke maatregelen vast die voor de uitvoering van deze beschikking noodzakelijk zijn.

2. Indien een Lid-Staat daarom verzoekt of indien de Commissie zulks dienstig acht, raadpleegt de Commissie de betrokken Lid-Staten over de ontwerp-maatregelen die uit hoofde van lid 1 zijn opgesteld.

Artikel 17

Deze beschikking is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te Brussel, 20 mei 1975.

Voor de Raad

De Voorzitter

R. RYAN